

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/223/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5118204578
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslav Šepták
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5118204578.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miroslava Šeptáka a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a Mgr. Anny Mihálikovej, v spore žalobcu: Z. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. č. XXX, právne zastúpeného JUDr. Andreou Vladárovou, advokátkou, so sídlom X. D. XX, K., proti žalovanému: AXA poisťovňa a. s., pobočka poisťovne z iného členského štátu, so sídlom organizačnej zložky Kolárska 6, Bratislava, IČO: 36 857 521, právne zastúpenému advokátskou kanceláriou: CLS Čavojský & Partners, s. r. o., so sídlom Zochova 6 - 8, Bratislava, IČO: 36 854 972, o zaplatenie sumy 4.036,41 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Žilina č. k. 41C/15/2018-202 zo dňa 14.02.2019, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým zastavil konanie a v súvisiacom výroku o vrátení súdneho poplatku **p o t v r d z u j e .**

Vo výroku o trovách prvoinstančného konania uznesenie súdu prvej inštancie **m e n í**
tak, že žalovanému nárok na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a .**

Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Žilina (ďalej aj „súd prvej inštancie“) zastavil konanie v horeuvedenej veci (výrok I.). Žalovanému voči žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % trov konania (výrok II.). Žalobcovi nariadil vrátiť súdny poplatok vo výške 235,30 eur prostredníctvom Slovenskej pošty, a. s. po právoplatnosti uznesenia (výrok III.). V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovanému zaplatiť mu sumu 4.036,41 eur s príslušenstvom titulom náhrady škody. Ako žalovaného žalobca v podanej žalobe označil spoločnosť AXA poisťovňa a. s., pobočka poisťovne z iného členského štátu, so sídlom Kolárska 6, Bratislava, IČO: 36 857 521. Vychádzajúc z uvedeného zistenia, ako aj z toho, že právnu subjektivitu má iba zahraničná fyzická osoba alebo právnická osoba, nie organizačná zložka právnickej osoby; organizačná zložka nemá právnu subjektivitu a nenadobúda ju ani zápisom do obchodného registra, súd prvej inštancie dospel k záveru, že v danom spore existuje taký nedostatok procesnej podmienky konania (nedostatok procesnej subjektivity), ktorý nemožno odstrániť, a preto konanie pri aplikácii ust. § 161 ods. 1, 2 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) zastavil. Zároveň k tomu uviedol, že nedostatok procesnej subjektivity spočívajúci v nesprávnom označení subjektu nebolo možné odstrániť, keďže nešlo o vadu podania. Žalovaný bol v žalobe označený úplne, presne, určito a zrozumiteľne. Podaním žaloby proti subjektu nespôsobilému byť stranou sporu nemohol v danom prípade vzniknúť procesnoprávny vzťah medzi stranami sporu, lebo tu od samého počiatku chýbal jeden z jeho základných prvkov - spôsobilá strana občianskoprávneho sporu. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 256 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP, konštatujúc, že žalobca procesne zavinil, že konanie muselo byť zastavené, preto priznal právo

na náhradu trov konania žalovanému. O vrátení súdneho poplatku rozhodol okresný súd podľa § 11 ods. 3, 4 zákona č. 71/92 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov.

2. Proti uvedenému uzneseniu žalobca (ďalej aj „odvolateľ“) podal odvolanie, v ktorom súdu prvej inštancie vytýkal nesprávne skutkové a právne závery. Bližšie uviedol, že ešte pred zastavením konania svojím podaním nedostatok v označení na strane žalovaného odstránil, avšak okresný súd pri svojom rozhodovaní toto jeho podanie nevzal v úvahu. Nesúhlasil ani s výrokom o trovách konania. Žiadal preto, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Žalovaný v podanom vyjadrení odvolací súd žiadal, aby napadnuté uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil, stotožňujúc sa s jeho dôvodmi. Poukázal na viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu svedčiace o správnosti záverov súdu prvej inštancie (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Obo 354/1995 zo dňa 10.01.1996, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 39/2010 zo dňa 24.06.2010, R ČR 41/1997; Cpjn NS ČR 30/1997). Zhojenie nedostatkov žaloby postupom, ktorý žalobca zvolil podaním zo dňa 31.10.2018, je z procesného hľadiska neprípustné. Žalobca tým, že v žalobe ako žalovaného označil subjekt, ktorý nemá právnu subjektivitu, zaviniť zastavenie konania. Z uvedeného dôvodu patrí poisťovní nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Argumentácia odvolateľa o aplikácii ustanovenia § 257 CSP je preto nedôvodná.

4. Žalobca vo svojej odvolacej replike a žalovaný vo svojej odvolacej duplike zopakovali svoje predošlé tvrdenia.

5. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal uznesenie okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 379 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia ust. § 385 ods. 1 CSP toto rozhodnutie vo výroku, ktorým zastavil konanie a v súvisiacom výroku o vrátení súdneho poplatku v zmysle § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

6. Krajský súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie vo vzťahu k vyššie uvedeným výrokom. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie je v predmetnej časti vecne správne, pričom v bližších podrobnostiach naň poukazuje krajský súd. Z uvedených dôvodov sa v odvolacom konaní obmedzil na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

7. Preskúmaním napadnutého uznesenia okresného súdu a konania, ktoré mu predchádzalo, krajský súd v rámci skúmania podmienok konania (§ 161 CSP) dospel k rovnakému záveru ako súd prvej inštancie, že v danej veci na strane žalovaného nebola splnená jedna zo základných podmienok konania, t. j. spôsobilosť byť účastníkom konania. Krajský súd uvádza, že procesnú spôsobilosť má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva (§ 19 O. s. p.). Žalovaný bol v žalobe zo dňa 05.03.2018 označený ako organizačná zložka zahraničnej právnickej osoby. Boli výslovne uvedené len údaje týkajúce sa organizačnej zložky, ktorá nemá samostatnú spôsobilosť v hmotnoprávnej ani v procesnoprávnej rovine. V žalobe bolo uvedené obchodné meno, sídlo a IČO organizačnej zložky tak, ako to vyplýva z výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I, Oddiel: Po, Vložka číslo: 1576/B. Ak z označenia v žalobe bolo nepochybné, že na strane žalovaného má vystupovať organizačná zložka zahraničnej právnickej osoby, ktorá nemá právnu subjektivitu ani spôsobilosť byť účastníkom konania, išlo o nedostatok podmienky konania, ktorý odstrániť nemožno.

8. Odvolací súd dodáva, že ani skutočnosť, že zahraničná osoba je oprávnená podnikáť na území SR podľa ustanovenia § 21 Obchodného zákonníka, nemení nič na tom, že organizačná zložka zahraničnej osoby nemá právnu subjektivitu, spôsobilosť byť účastníkom konania. Krajský súd uvádza, že žalovaný mal byť označený obchodným menom, právnou formou a sídlom podnikateľa, spolu s uvedením jeho IČO, ku ktorým údajom malo byť uvedené obchodné meno organizačnej zložky, jej sídlo, IČO a len v takomto označení by bolo možné konštatovať, že žaloba bola podaná voči spôsobilému účastníkovi občianskeho súdneho konania. Za zásadné a rozhodujúce v súvislosti s odvolacou argumentáciou žalobcu spočívajúcou v tom, že vadu žaloby odstránil ešte pred vydaním napadnutého rozhodnutia, odvolací súd považoval to, že žalovaný bol v žalobe označený sumárom údajov, viažucich sa k

organizačnej zložke, a tým bolo nezameniteľné, že žaloba bola podaná výslovne voči organizačnej zložke. Na žiadnom mieste v podanej žalobe žalobca neuvádza, že ním vyvolaný spor sa týka účastníka označeného ako „...AXA poisťovňa a.s., so sídlom Lazarská 13/8, 120 00 Praha 2, IČO 281 95 604, zapísaná v Obchodnom registri Mestského súdu v Prahe, oddiel B, vložka číslo 12826...“

9. Z vyššie uvedeného vyplýva, že žalobu podával žalobca voči žalovanému, ktorý nemá spôsobilosť byť účastníkom občianskeho súdneho konania. Bol preto správny postup okresného súdu, ktorý napadnutým uznesením konanie zastavil, za aplikácie ustanovení § 60, § 61, § 62, § 67 a § 161 CSP, a to pre neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, ako aj v spojení s hmotnoprávnym ustanovením § 18 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a § 7 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka (obdobne napr. uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10CoPr 2/2014 zo dňa 26.09.2014). Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že organizačná zložka aj po zápise do obchodného registra zostáva organizačnou zložkou bez právnej subjektivity a vystupovať v právnych vzťahoch, ako aj v súdnych sporoch môže len podnikateľ ako právnická osoba, ktorá organizačnú zložku zriadila.

10. Krajský súd v súvislosti so svojím záverom a rozhodnutím poukazuje aj na judikované rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 53/2001, podľa ktorého právnej vety „...nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania je neodstrániteľným nedostatkom podmienky konania, ktorý vedie k zastaveniu konania. Tento nedostatok nemožno odstrániť podľa ust. § 43 O. s. p., pretože nejde o vadu konania, spočívajúcu v jeho nesprávnosti alebo neúplnosti. Do úvahy neprichádza ani postup podľa ust. § 92 ods. 2 O. s. p.“. Aj z rozhodnutia NS SR sp. zn. 5Cdo 130/2011 zo dňa 28. novembra 2011 vyplýva, že „...ak v žalobe označený účastník nemá právnu subjektivitu (nie je spôsobilý byť účastníkom súdneho konania), nemôže súd pripustiť, aby na jeho miesto vstúpil už do začatého konania subjekt s právnou subjektivitou, nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania je neodstrániteľným nedostatkom podmienky tohto konania, pre ktorý treba konanie zastaviť“. Z uvedených rozhodnutí najvyššieho súdu nepochybne vyplýva, že neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, spočívajúci v nedostatku spôsobilosti označeného žalovaného (organizačnej zložky) byť účastníkom konania, potom nemožno odstrániť opravou, resp. uvedením (doplnením) iného žalovaného (účastníka), než bol identifikovaný v žalobe zo dňa 05.03.2018.

11. Z týchto záverov, vzhľadom na akúkoľvek pochybnosť, že za účastníka konania bola označená samotná organizačná zložka, bol správny postup súdu prvej inštancie, ktorý konanie zastavil, pretože ten, kto v konaní vystupoval ako strana sporu (v danom prípade žalovaný), nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, z ktorého záveru bolo napadnuté uznesenie okresného súdu vo výroku o zastavení konania a v súvisiacom výroku o vrátení súdneho poplatku potvrdené ako vecne správne podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP.

12. Vo výroku o trovách prvoinštančného konania odvolací súd rozhodnutie okresného súdu zmenil (§ 388 CSP), aj napriek tomu, že v preskúmvanej veci to bol žalobca, ktorý procesne zavinil (§ 256 ods. 1 CSP), že konanie muselo byť zastavené, v ktorom smere sú úvahy súdu prvej inštancie správne. Na druhej strane, ale nie je možné subjektu bez právnej subjektivity priznať trovy konania (obdobne bod 13.), preto odvolací súd výrok o trovách prvoinštančného konania zmenil tak, že žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal.

13. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol krajský súd § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP. V danom prípade bola žaloba podaná voči subjektu bez právnej subjektivity, z ktorého dôvodu muselo byť konanie zastavené. Subjekt bez právnej subjektivity bol síce v odvolacom konaní úspešný, avšak ak neoprávnená osoba nie je právne spôsobilá, nemožno jej z tohto dôvodu náhradu trov odvolacieho konania priznať, preto odvolací súd rozhodol tak, že žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

14. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)